

14/08-26

EM 2026 / 335

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en plan for genåbning af Illorsuit. Planen skal omfatte de nødvendige lovgivningsmæssige rammer for genetablering af bygden og genoptagelse af de offentlige funktioner og skal fremlægges for Inatsisartut senest til FM 2027.

(Medlem af Inatsisartut Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Begrundelse:

Under Inatsisartuts forårssamling 2026 fremlagde Atassut et forespørgselsdebat om Illorsuits fremtid. Debatten skabte et vigtigt grundlag for det videre arbejde med bygdens fremtid.

Nu, hvor debatten er afsluttet, er tiden kommet til at tage det næste skridt og arbejde målrettet for en genåbning. Derfor bør Naalakkersuisut udarbejde en konkret plan.

Planen må ikke blot ende i en skrivebordsskuffe og samle støv. Tværtimod bør den betragtes som en vigtig politisk opgave, som Naalakkersuisut prioriterer og gennemfører.

Genåbningen af Illorsuit bør være et af de mest markante resultater i denne valgperiode.

Borgerne har ventet længe. De håber fortsat på den dag, hvor de igen får mulighed for at vende hjem til deres bygd, blive registreret som fastboende og modtage offentlig service på lige fod med andre borgere.

Når planen er færdig, bør Naalakkersuisut straks tage initiativ til det nødvendige lovgivningsarbejde, så processen kan komme videre uden yderligere forsinkelser.

Det er vigtigt at understrege, at dette forslag udelukkende omhandler Illorsuit og ikke Nuugaatsiaq. Forholdene i Nuugaatsiaq er væsentligt anderledes, da området fortsat vurderes at være forbundet med betydelig fare, og sikkerhedsmæssigt er situationen derfor en helt anden.

Som det tydeligt kan ses, blev Illorsuit ikke ramt på samme måde som Nuugaatsiaq under tsunamien. Der blev ikke skyllet huse bort, og forholdene kan derfor ikke umiddelbart sammenlignes med situationen i Nuugaatsiaq.

Illorsuit ligger desuden strategisk placeret på sejlrueten mellem Nord- og Syd i Nordgrønland. Lukningen af bygden har derfor haft negative konsekvenser for både beredskab, sikkerhed og den generelle betjening af området.

Mange tidligere beboere opholder sig fortsat i Illorsuit hver sommer, men bygningerne – herunder de offentlige ejendomme – forfalder mere og mere. Jo længere genåbningen udskydes, desto dyrere vil det blive at sætte bygningerne i stand.

Tiden er derfor inde til at tage det næste skridt og sætte arbejdet i gang.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Det forventes, at planen kan udarbejdes inden for ét år. Udarbejdelsen vurderes at kræve et halvt AC-årsværk, svarende til ca. 250.000 kr. Vurderingen forudsætter, at arbejdet kan tage udgangspunkt i de allerede igangsatte risikovurderinger og eksisterende oplysninger. Hvis der bliver behov for yderligere

tekniske undersøgelser eller ekstern faglig bistand, kan der opstå merudgifter, som ikke kan opgøres nærmere på det foreliggende grundlag.

Såfremt planen efterfølgende fører til en genåbning af Illorsuit, må der forventes yderligere offentlige udgifter til blandt andet genetablering af offentlige institutioner, infrastruktur og servicefunktioner. Disse udgifter kan ikke opgøres nærmere, før planens indhold og omfanget af en eventuel genetablering foreligger.

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Ingen.

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Ingen.